

OBSAH

ÚVODEM

STAROVĚKÉ PÍSEMNICTVÍ

Epos o Gilgamešovi	14
Bible - Starý zákon	15
Bible - Nový zákon	16

ANTICKÉ PÍSEMNICTVÍ

ŘECKÁ LITERATURA

Homér:	Odyssea	18
Hesiodos:	Práce a dni	20
Ezop:	Bajky	21
Sapfo:	Z písní lásky	22
Anakreon:	Víno	24
Aischylos:	Oresteia	25
Sofokles:	Král Oidipus	26
	Antigona	27
Euripides:	Médeia	28
Jiří Žáček:	Ptákoviny podle Aristofana	30
Aristoteles:	Poetika	32

ŘÍMSKÁ LITERATURA

Titus Maccius Plautus:	Komedie o hrnci	33
Gaius Valerius Catullus:	Carmen XLIII	35
Publius Vergilius Maro:	Aeneis	26
Publius Ovidius Naso:	Žalozpěvy	38
	Umění milovat	40
Marcus Valerius Martialis:	Epigramy	41
Gaius Petronius:	Satirikon	42
Výběr z antického humoru a moudrosti		43

STŘEDOVĚKÉ PÍSEMNICTVÍ

SVĚTOVÁ LITERATURA

Bernartz de Ventadorn:	Je div, že lépe zpívat znám	46
Raimbautz de Vaqueiras:	Paní, srdce ve mně sténá	46
Píseň o Rolandovi		48
Píseň o Nibelunzích		49
Slovo o pluku Igorově		50

ČESKÁ LITERATURA

STAROSLOVĚNSKÉ A LATINSKÉ PÍSEMNICTVÍ; POČÁTKY ČESKY PSANÉ LITERATURY

Proglas	53
Život Konstantina-Cyrila	56
Život Metodějův	57
Hospodine, pomiluj ny	58
Život svatého Václava	59
Fuit in provincia Bohemorum	60
Vita et passio sancti Venceslai et sanctae Ludmilae aviae eius	60
Kosmas: Chronica Bohemorum	61
Visitatio sepulchri	66
Svatý Václave	68

ROZVOJ ČESKY PSANÉ LITERATURY

Alexandreida	69
Kronika t. ř. Dalimila	74
Tzv. Legenda o Jidášovi	78
Tristram a Izalda	80
Legenda o svatém Prokopu	83
Život svaté Kateřiny	86
Tzv. Tkadleček	89
Desatero kázanie božie	91
Satiry o řemeslnících a konšelích	93
Podkoní a žák	94
Barvy všecky	96
Přečekaje vše zlé stráže	98
Závišova píseň	99
Mastičkář	101
Karel IV.: Vita Caroli	102
Smil Flaška z Pardubic: Nová rada	103
Tomáš ze Štítného: Knížky o šaších	106
Tzv. Mandevillův cestopis	107
Marko Polo: Milion	108

LITERATURA DOBY HUSITSKÉ

Jan Hus: Knížky o svatokupectví	110	
	O šesti bludiech	112
Jan Čapek: Ktož jsú boží bojovníci	112	
Hádání Prahy s Kutnou Horou	114	
Jan Čapek: Nuž, křesťané viery pravé	117	
Nuž, vy ševci viery nové	118	
Vavřinec z Březové: Carmen insignis Coronae Bohemiae	119	
Petr Chelčický: O trojiem lidu řeč	120	
	Siet viery pravé	121

RENEŠANČNÍ PÍSEMNICTVÍ

SVĚTOVÁ LITERATURA

Dante Alighieri:	Božská komedie	124
Francesco Petrarca:	Zpěvník - Mír nenacházím	125
Giovanni Boccaccio:	Dekameron	126
Michelangelo Buonarroti:	Básně - Prchejte, lidé...	127
François Villon:	Balada, kterou Villon napsal L. P. 1458	128
	Balada přísloví	128
	Závěť	128
François Rabelais:	Gargantua a Pantagruel	129
Pierre de Ronsard:	Králi Jindřichu II.	132
	Epitaf Françoise Rabelaise	132
	Lásky - Helena	133
Michel de Montaigne:	Eseje	133
Miguel de Cervantes y Saavedra:	Důmyslný rytíř don Quijote de la Mancha	135
Lope de Vega:	Fuente Ovejuna	137
William Shakespeare:	Romeo a Julie	138
	Hamlet, králevic dánský	140
	Othello, benátský mouřenín	140
	Sen noci svatojánské	141
John Donne:	Písně a sonety - Čarování obrazem	143
	Svaté sonety - Rozdrť mi srdce	143

RENEŠANČNÍ HUMANISMUS V ČESKÝCH ZEMÍCH

RANÝ HUMANISMUS		145
Z mírové charty Jiřího z Poděbrad		145
Jan Mladší z Rabštejna:	Dialogus	146
Viktorin Kornel ze Všehrd:	Předmluva k překladu Knih o napravení padlého od Jana Zlatoústého	147
Bohuslav Hasištejnský z Lobkovic:	Ad sanctum Venceslaum satira	149
Augustin Olomoucký:	Dialogus in defensionem poetices	150
Řehoř Hrubý z Jelení:	Napomenutí Pražanům	151
Václav Písecký:	Izokratovo napomenutí k Demonikovi	152
Frantovy práva		152
ZOBEČNĚNÝ HUMANISMUS		153
Jan Dubravius:	Theribolia	153
Mikuláš Konáč z Hodiškova:	Pravidlo lidského života	154
Jan Češka:	Řeči a naučení hlubokých mudrců	156
Václav Beneš Optát, Petr Gzel, Václav Philomates:	Gramatika česká	157
Martin Kuthen ze Šprinsberka:	Kronika o založení země České	158
Václav Hájek z Libočan:	Kronika česká	159
Radu Šatan margrabí dal		160
Matouš Collinus:	De civibus Pragensibus proscriptis	161
Maléť jest rekovství		162

Tadeáš Hájek z Hájku:	Herbář, jinak Bylinář	162
Jan Blahoslav:	Musica	163
	Filipika proti misomusům	164
Oldřich Prefát z Vlkanova:	Cesta z Prahy do Benátek ...	165
Pavel Kyrmezer:	Komedia česká o bohatci a Lazarovi	165

POPULARIZOVANÝ HUMANISMUS 166

Daniel Adam z Veleslavína:	Kroniky dvě o založení země České	166
	Kalendář historický	167
	Silva quadrilinguis	168
Jan Campanus Vodňanský:	Lugubria in obitum M. Danielis a Veleslavina	168
	Historia o bratrovi Janovi Palečkovi	169
Kryštof Harant z Polžic a Bezdržic:	Putování aneb Cesta ...	170
Václav Vratislav z Mitrovic:	Příhody	171

BAROKNÍ PÍSEMNICTVÍ

SVĚTOVÁ LITERATURA

Terezie z Ávily:	Pohnutkou k tomu ...	174
Jan z Kříže:	Milostný plamení	174
Luis de Góngora y Argote:	Sonety - Z ryzího křišťálu ...	175
Pedro Calderón de la Barca:	Život je sen	176
John Milton:	Ztracený ráj	178
Hans Jakob Christoffel von Grimmelshausen:	Dobrodružný Simplicius Simplicissimus	179

ČESKÁ BAROKNÍ LITERATURA

Mikuláš Dačický z Heslova:	Paměti	182
	Prostopravda	182
Jan Amos Komenský:	Labyrint světa a ráj srdce	184
	Kšaft umírající matky, Jednoty bratrské	187
	Didactica, to jest Umění umělého vyučování	188
	Novissima linguarum methodus	188
Václav František Kocmánek:	Lamentatio rusticana	189
Adam Michna z Otradovic:	Česká mariánská muzika	189
	Loutna česká	190
	Svatoroční muzika	190
Fridrich Bridel:	Život svatého Ivana	191
	Jesličky	192
	Co Bůh? Člověk?	193
Felix Kadlinský:	Zdoroslavíček	194
Václav Jan Rosa:	Discursus Lypirona ...	195
Bohuslav Balbín:	Dissertatio apologetica ...	197
	Verisimilia humaniorum disciplinarum	199
	Vita B. Joannis Nepomuceni	199
Karel Račín:	Čtyry živlové proti hříšné duši bojující	200
	Operae ecclesiasticae	200
Rakovnická vánoční hra		201

Píseň českých sedlákův o jejich těžkostech	202
O mistru Janovi Husovi	203
Trpělivá milá	203
Jiří Volný: Písně kratochvilné - O třech ženách schytralých	204
Pravdivá píseň o vražedném činu ...	206

KLASICISTNÍ, OSVÍCENSKÉ A PREROMANTICKÉ PÍSEMNICTVÍ

SVĚTOVÁ LITERATURA

Pierre Corneille: Cid	208	
Molière: Lakomec	210	
Jonathan Swift: Gulliverovy cesty	211	
Voltaire: Candide	212	
Denis Diderot: Jeptiška	215	
Ivan Andrejevič Krylov: Bajky	216	
Gotthold Ephraim Lessing: Mína z Barnhelmu	217	
Laurence Sterne: Život a názory blahorodého pana Tristrama Shandyho	218	
Friedrich Schiller: Loupežníci	219	
Johann Wolfgang Goethe: Faust	221	
Jean-Jacques Rousseau: Julie neboli Nová Heloisa	224	
	O smlouvě společenské	225
	Emil čili O výchově	225
	Vyznání	225
François-René de Chateaubriand: Atala	226	

LITERATURA ČESKÉHO NÁRODNÍHO OBROZENÍ

Karel Ignác Thám: Obrana jazyka českého proti zlobivým jeho utrhačům	228	
Josef Dobrovský: Geschichte der böhmischen Sprache und Literatur	228	
Václav Thám: Básně v řeči vázané - Předmluva k almanachu	229	
	- Anákreon	229
Antonín Jaroslav Puchmajer: Sebrání básní a zpěvů - Vrána a liška	230	
Šebestián Hněvkovský: Vnislav a Běla	231	
Václav Kliment Klicpera: Rohovín Čtverrohý	232	
Josef Jungmann: O jazyku českém - Rozmlouvání první	234	
John Milton - Josef Jungmann: Ztracený ráj	235	
Josef Jungmann: Oldřich a Božena	236	
Václav Hanka: Dvanáctero písní - Historická k l. 1468	237	
	Rukopis královédvorský - Beneš	238
Jan Kollár: Slávy dcera	239	
	Nápisy	241
František Ladislav Čelakovský: Ohlas písní ruských - Bohatýr Muromec	242	
	Ohlas písní českých - Český sedlák	243
	- Dárek z lásky	244
	- Cikánova píšťalka	244

PŘÍLOHY

REJSTŘÍK LITERÁRNÍCH POJMŮ A Hnutí

245

261